

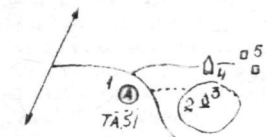

PACEĻOSIM KĀJAM

NETĀLU NO LIEPĀJAS

TĀŠI

Ārva

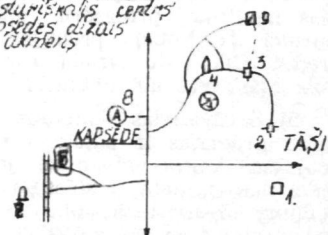

Kapsēde

1. ① autobusa pietura
  2. Muižas parks
  3. ② pieminekļi
  4. ③ Muižas pils
  5. ④ saimniecības ēkas (tagad pasta, vanaļs)
- 1-4 ~ 800 M
4-5 ~ 100 M
4-2 ~ 300 M

KAPSEDE

1. ① veikāls
2. ② vējdzirnavas
3. ③ dzelzceļstacija
4. ④ muižas pils (tagad pasta)
5. ⑤ muižas parks
6. ⑥ uzskaites rūpnīca
8. ⑧ autobusa pietura
9. ⑨ vēsturiskais centrs
7. ⑦ Kapsēdes dižais akmens

Grobiņa

- 1-2 ~ 200 M
- 2-3 ~ 300 M
- 3-4 ~ 300 M
- 4-9 ~ 200 M
- 8-6 ~ 2 KM

- Tāšu muižas pils parādes ieeja.
- Kapsēdes dzirnavas.

Pavasārī ne tikai lācis mostas no ziemas miega, bet arī students. Ja jūti, ka kājas kaut cik strādā, bet galvā — viena vienīga politika, tad nebūtu par jaunu to atšķaidīt ar dažiem plieniem Tavas un manas kultūras eiforiskā eliksīra. Netālu no Liepājas ir Tāši...

TĀŠI — ievēribu pelna vēsturiskais komplekss — muižas pils, divas izskatīgas saimniecības ēkas un parks.

Muižas pils pabeigta celt 1734. gadā. Tajā esot saglabājušies unikāli divstāvu kamīni greznoti ar ģipša detaļām. Kamīns veidots XVIII gs. pirmajā pusē. Tālāk seko pārbūves (tāpat kā mūsu sabiedrībā), jo tālāk, jo «racionālāk». Mūsu gadsimta sešdesmitajos gados pie viena muižas spārņa tiek pielipināts flīģelis, vēlāk pie otra — zāle (vē-

žu skrambāts, pudeļlausku apspīdēts saglabājies uzraksts: «Tai nepiemirstam! mātei un valdnieci no sava palīdzīgā dēla un Tāšu novada»... — 1785 14....

No «Stalkera zonas», kā gribi, tiec līdz Kapsēdei. Ja kājām, tad būs kādi septiņi kilometri pa ceļu. Var gadīties, ka brauc kāds auto...

KAPSEDE vispirms ieraudzīsim vējdzirnavas. Vēl tīri nekās. Saglabājies arī kaut kas no ūdensdzirnavām, apkopta muižas ēka (tagad pasta) un muižas vēsturiskais centrs — acij tīri patīkams.

Pie muižas ēkas, spriežot pēc

li — velns pazuda, bet zibens pāršķeltais akmens palika uz vietas. (Pierakstīts pēc večiņas stāstījuma, gaidot autobusu).

Tātad, iepretī vēja dzirnavām nogriežas ceļš uz asfalta rūpnīcu. Ejot pa to (apmēram 2 km) sasniedz dzelzceļu un tur jau viss būs skaidrs un redzams.

Kādreiz šo akmeni uzskatīja par lielāko Latvijā, taču līderu lomu tam pakāpeniski nācās atdot citiem ledāja atnestajiem brāļiem. Lai nu kā, bet izmēri iespaidīgi: apkārtmērs 15 m, augstums — 4 m.

No Kapsēdes Dižā akmens netālu esot Kapsēdes Rudais akmens, apmēram 300 m no stacijas — rūpnīcas teritorijā. Pelēkais esot nedaudz mazāks par Dižo.

Pelēko, šķiet, meklēt vērtīgi. Vērojot milzīgās šķembu kaudzes, nevilus pārskrien saltas trīsas: ja nu šo milzeni arī kā Pērkonakmeni pie Liepājas ezera ir racionāli izmantojis homo sapiens... Strādnieku izjautāšanā varī neieļauties. (Piezīme: pa dzelzceļa līniju pie rūpnīcas pasazīerus nepārvadā).

Braucot autobusā uz Liepāju, teorētiski vajadzētu redzēt Baltijas ledus ezera senkrastu un tā krauju. Te iet līnija, kur Rietumkurzemes augstiene (pēdējā ledāja sanestie mālainie nogulumi — morēna) pārsedzas ar smilšu nogulumiem Plejūras zemienē. To saskares vietā labi redzama kādreizējā Baltijas ledus ezera (viens no Baltijas jūras atīstības stadijām) senkrastu krauja. Vislabāk tā iezīmējas 13. kilometrā aiz Grobiņas pa Medzes ceļu labajā pusē. Šie nogulumu sastāv no smiltīm, kas sniedzas no 2 līdz 5 m dziļumam, bet apakšējā daļā — slīpa saguluma oļi un šķembas. Pēc paleontoloģiskiem datiem šo nogulumu vecums ir 10390 līdz 11950 gadu.

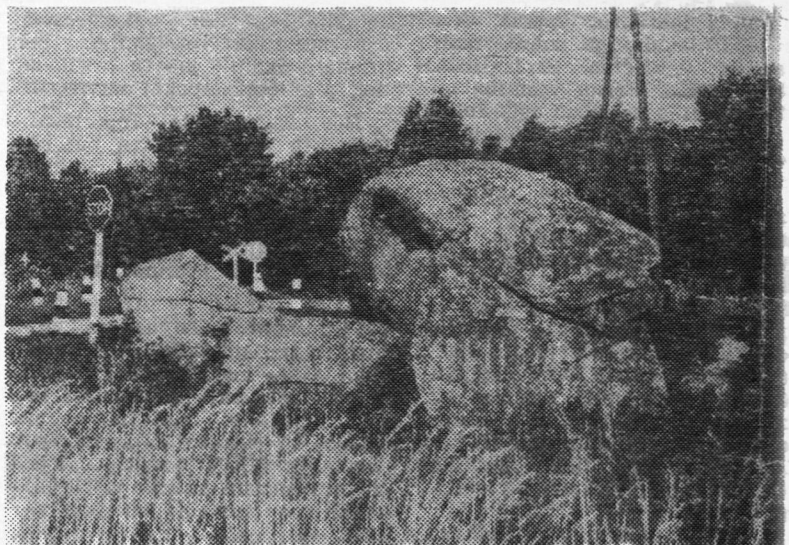
RIHARDA PLIVCA

teksts un foto

Zīm. D. RAGA

● Kapsēdes muiža.

● Kapsēdes dižais akmens.

● Tāšu muižas pils skats no dārza puses.

lāk pārprofilēta par sporta zāli), bet pārējais brūk un pūst. Kādu laiku muižas drošākajās istabās bezballīgi un raženi strādā administrācija. Pamestība un posts. Tipisks savienības nozīmes arhitektūras pieminekļa liktenis. Ja arī pārvarēsi netīnumu un gruvešu kaudzi, kas apņem šo ēku, iekšā labāk bez aizsargķiveres un apdrošināšanas polises nelīst. Ne visus Dievs sargā...

Ir ziņas, ka Tāšu tuvumā ir pilskalns, taču vietējie iedzīvotāji nekā nezina. Toties viens zināja teikt, ka tepat, Tāšu muižas parkā, ir kaut kāda skulptūra.

Aina nav optimistiska: tukšs veikāls, kas «Iemontējies» vienā no iespaidīgākajām muižas saimniecības ēkām, līdz klinķim aizlaists parks un dīķis. Turpat uz mākslīgi saīsināta pieminekļa cauri postam un gadsimtiem lo-

literatūras avotiem, vajadzētu būt «zviedru kapiem» — senajiem apbedījumiem. Var jau būt, ka tā arī ir, taču par to neliecina neviena piemēnas zīme.

Tālākais maršruts — līdz autobusa pieturai, lai novērtētu sarakstu līdz Liepājai. Ja pulveris ir iekšā, tad ej uz vietu, kur senatnē risinājās dramatiski notikumi.

Velns ar palīgēm gribējis atriekt Pērkonam un nojaukt tā pili. Pa nakti melnumu šie no pils mūra stiepuši prom lielāko akmeni. Pērkonam to pamanijis un dzinies pakaļ. Kad velnu ar tā kompāniju bija sasniedzis — metis zibeņus. Taču iedziedājās gai-

Iespēsts Latvijas izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības ražošanas apvienības RA «Poligrāfists» 4. cehā Rīgā, Akas ielā 5/7. Tirāža 1500 eks., augstspiede. Redakcijas adrese: pasta indekss 226098, Raiņa bulv. 19, 121. ist., 3. stāvā, tālr. 222944.

«Университетс авизе» («Университетская газета»), издание Латвийского университета. На латышском и русском языках. Адрес редакции: 226098, г. Рига, бульв. Райниса, 19, 3 этаж, комната 121. Телефон 222944.

Redaktors AIVARS JANSONS